

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर
विद्यापीठ वसतिगृहांची माहिती व नियमावली, विद्यापीठाची विद्यार्थ्यांसाठी वसतिगृहे

अ. क्र.	वसतिगृहांचे नांव	पत्ता	निवास क्षमता	वसतिगृह प्रमुख
१.	विद्यापीठ विद्यार्थी वसतिगृह (फोन : ०७१२-२५३२०६२)	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर विधी महाविद्यालय परिसर, अमरावती मार्ग, नागपूर - ४४०००१	१९० दुहेरी खोल्या	वसतिगृह प्रमुख, विद्यापीठ विद्यार्थी वसतिगृह, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर विधी महाविद्यालय परिसर, अमरावती मार्ग, नागपूर - ४४०००१
२.	विद्यापीठ महिला वसतिगृह (फोन : ०७१२-२२४६८५४)	उत्तर अंबाझरी मार्ग, नागपूर - ४४००१०	१९ एकेरी खोल्या ३२ दुहेरी खोल्या १६ तिहेरी खोल्या	वसतिगृह प्रमुख, विद्यापीठ महिला वसतिगृह, उत्तर अंबाझरी मार्ग, नागपूर - ४४००१०
३.	सदापर्व महिला वसतिगृह (फोन : ०७१२-२२४६८५४)	उत्तर अंबाझरी मार्ग, नागपूर - ४४००१०	०२ दुहेरी खोल्या ०८ तिहेरी खोल्या	वरीलप्रमाणे
४.	मुलींचे नविन वसतिगृह (फोन : ७१२-२२४६८५४)	उत्तर अंबाझरी मार्ग, नागपूर - ४४००१०	११ दोन जागा खोल्या १२ चार जागा खोल्या ०७ सहा जागा खोल्या	वरीलप्रमाणे
५.	विदेशी विद्यार्थीनी वसतिगृह (फोन : ०७१२-२२४६८५४)	उत्तर अंबाझरी मार्ग, नागपूर - ४४००१०	१० दुहेरी खोल्या	वरीलप्रमाणे
६.	लक्ष्मीनारायण तंत्रशास्त्र संस्था वसतिगृह (फक्त ल.त.संस्थेतील विद्यार्थ्यांसाठी)	लक्ष्मीनारायण तंत्रशास्त्र संस्था परिसर, अमरावती मार्ग, नागपूर - ४४००३३	०२ एकेरी खोल्या १०३ दुहेरी खोल्या ०३ तिहेरी खोल्या	वसतिगृह प्रमुख, लक्ष्मीनारायण तंत्रशास्त्र संस्था वसतिगृह, अमरावती मार्ग, नागपूर - ४४००३३
७.	पदव्युत्तर विद्यार्थी वसतिगृह (फक्त पदव्युत्तर व संशोधक विद्यार्थ्यांसाठी) (फोन : ०७१२-२५२६२९५)	महात्मा ज्योतीबा फुले शैक्षणिक परिसर, अमरावती मार्ग, नागपूर - ४४००३३	१०० एकेरी खोल्या ०५ सहा जागा खोल्या	वसतिगृह प्रमुख, पदव्युत्तर विद्यार्थी वसतिगृह, महात्मा ज्योतीबा फुले शैक्षणिक परिसर, अमरावती मार्ग, नागपूर - ४४००३३
८.	औषधीशास्त्र विद्यार्थी वसतिगृह (फक्त औषधीशास्त्र विद्यार्थ्यांसाठी) (फोन : ०७१२-२५२६२९५)	महात्मा ज्योतीबा फुले शैक्षणिक परिसर, अमरावती मार्ग, नागपूर - ४४००३३	२० एकेरी खोल्या २० दुहेरी खोल्या	वसतिगृह प्रमुख, पदव्युत्तर विद्यार्थी वसतिगृह, महात्मा ज्योतीबा फुले शैक्षणिक परिसर, अमरावती मार्ग, नागपूर - ४४००३३

प्रवेश अर्ज :

१. विद्यापीठाच्या वसतिगृहांमध्ये प्रवेश घेण्यासाठी आवश्यक असलेल्या प्रवेश अर्जाचा नमूना व माहिती व नियमावली खालील लिंक वर जावून **download** करण्यात यावी.

आवेदन पत्र लिंक :-

https://nagpuruniversity.ac.in/writereaddata/download_file/1660115305_PDF_FILES.pdf

माहिती व नियमावली लिंक :-

https://nagpuruniversity.ac.in/writereaddata/download_file/1660115354_PDF_FILES.pdf

२. अर्जदार विद्यार्थ्याने प्रवेश अर्ज स्वतःचे हस्ताक्षरात व अचूक माहिती भरून आणि सर्व प्रमाणपत्रांच्या साक्षात्कृत प्रतिलिपीसह संबंधित वसतिगृहाच्या कार्यालयात कार्यालयीन वेळेत रु. २५/- (पंचवीस फक्त) प्रवेश गुल्कासह सादर करावा.

३. अपूर्ण माहिती भरलेला व अपूर्ण प्रमाणपत्रे जोडलेला प्रवेश अर्ज विचारात घेतला जाणार नाही.

४. वसतिगृहाचे शैक्षणिक सत्र १ जुलैला सुरू होते व ३० एप्रिलला संपते.

प्रवेश आणि प्रवेश गुल्कासंबंधी नियम:

१. विद्यापीठाच्या वसतिगृहांमध्ये फक्त राट्टसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाचे शैक्षणिक विभाग/ महाविद्यालय/ संस्थामध्ये शिकविल्या जाणाऱ्या पूर्णकालीन विद्यार्थ्यांना प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांनाच निवासासाठी प्रवेश दिला जातो.
२. वसतिगृहात विद्यार्थ्यांना दिले जाणारे प्रवेश वसतिगृहाची क्षमता व वसतिगृहात असलेल्या रिकाम्या जागेनुसार दिले जातात.
३. विद्यार्थ्याने सादर केलेल्या प्रवेश अर्जाची छाननी करून विद्यार्थ्यांच्या वसतिगृहातील प्रवेशासंबंधीचा निर्णय विद्यार्थ्यांला लावकरात लावकर कळविण्यात येईल, परंतु वसतिगृह प्रमुखांनी विद्यार्थ्यांची प्रत्यक्ष मुलाखत घेतल्यानंतर व विद्यार्थी वसतिगृहात राहण्यास सक्षम आहे, याची खात्री पटल्यानंतर विद्यार्थ्यांचा वसतिगृह प्रवेश निश्चित केला जाईल.
४. वसतिगृह प्रवेश निश्चित झाल्यानंतर विद्यार्थ्याने तीन दिवसांच्या आत प्रवेश गुल्क भरून प्रवेश घ्यावयाचा आहे. वसतिगृहात प्रवेश घेतल्यानंतर विद्यार्थ्याने एक महिन्याच्या आत वसतिगृहात दाखल होणे आवश्यक आहे. अन्यथा विद्यार्थ्यांचा वसतिगृहातील प्रवेश आपोआप रद्द होईल व ती जागा दुसऱ्या विद्यार्थ्याला देण्यात येईल.
५. जे विद्यार्थी काही शैक्षणिक कामासाठी सत्र सुरुवातीच्या आधीच वसतिगृहात दाखल झालेले असतील त्यांनी सुध्दा वसतिगृहातील प्रवेश निश्चिती नंतर तीन दिवसांच्या आत सर्व गुल्क भरून प्रवेश घ्यावयाचा आहे. अन्यथा अशा विद्यार्थ्यांना वसतिगृहात राहता येणार नाही.
६. वसतिगृहातील प्रवेशासंबंधी सर्व गुल्क भरलेल्या पावतीच्या छायांकित प्रत विद्यार्थ्याने सादर केल्याशिवाय संबंधित वसतिगृहाचे गृहपाल विद्यार्थ्यांना वसतिगृहातील खोल्यांमध्ये राहू देणार नाहीत.
७. ज्या विद्यार्थ्यांना वसतिगृहात प्रवेश देण्यात आला आहे त्यांनी खालील नमूद तक्त्यात गुल्क संपूर्ण शैक्षणिक सत्रासाठी १ जुलै ते ३० एप्रिलच्या कालावधीसाठी भरणे आवश्यक आहे. कुठल्याही कारणास्तव विद्यार्थ्याने शैक्षणिक सत्राच्यामध्ये वसतिगृह सोडले असेल, तर त्यांना कुठलेही गुल्क परत करण्यात येणार नाही. प्रवेशाच्या वेळी भरावयाचे गुल्क काही वसतिगृहांसाठी वेगळे असू शकते.

गुल्काचे विवरण :

अ. क्र.	गुल्काचे विवरण	एकेरी खोल्या	दुहेरी खोल्या	तिहेरी/चार/सहा जागांच्या खोल्यासाठी
		रुपये	रुपये	रुपये
१.	एकत्रिकृत निधी	१००	१००	१००
२.	सुरक्षा गुल्क	५०	५०	५०
३.	आस्थापना गुल्क	५०	५०	५०
४.	खोली भाडे (प्रतिव्यक्ती)	८५०	७५०	६५०
५.	वसतिगृह गुल्क (विद्युत व इतर सेवा)	१०००	१०००	१०००
६.	वैद्यकीय गुल्क	५०	५०	५०
	एकूण रु. :	२१००	२०००	१९००

टिप :- वसतिगृहाच्या जुल्कामध्ये नियमानुसार दरवर्षी बदल करण्यात येतात. त्यामुळे वसतिगृहाच्या जुल्काविषयी संपूर्ण

माहिती वसतिगृह कार्यालयातून प्राप्त करून घेता येईल.

वसतिगृहातील निवास व इतर जुल्काबाबत नियम :

१. संशोधक विद्यार्थी, एम. फील., पदव्युत्तर औद्योगिक शिक्षण आणि जे विद्यार्थी वसतिगृहाच्या सत्र समाप्तिनंतर विद्यापीठाच्या परीक्षा किंवा त्यांच्या विषयांशी संबंधित कामासाठी वसतिगृहात राहणार असतील, त्यांनी वसतिगृहात राहत असलेल्या महिन्याचे खोली भाडे व विद्युत जुल्क भरणे अनिवार्य राहिल. सत्र समाप्तिनंतर विद्यार्थ्यांना आवश्यक असल्यास, भोजनाची व्यवस्था बाहेरून करावी लागेल.
२. बहिःशाल विद्यार्थ्यांना निवासासाठी प्रति महिना खोली भाडे रु. ४००/- (रु. १००/- प्रति आठवडा) आणि विद्युत जुल्क रु. १००/- (रु. २५/- प्रति आठवडा) भरावे लागेल.
३. वसतिगृहात नियमित प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना जर सत्र समाप्तीनंतर (३० एप्रिलनंतर) त्यांच्या विषयांच्या कामासाठी वसतिगृहात राहणे आवश्यक असेल तर त्यांनी वसतिगृह प्रमुखांच्या पूर्व परवानगीनुसार प्रवेश जुल्काच्या सत्र कालावधी विभागणीनुसार येणारे प्रति महिना नमूद खोली भाडे व विद्युत जुल्क भरणे अनिवार्य राहिल.
४. विद्यापीठाच्या विभाग/महाविद्यालय/संस्था द्वारा आयोजित उन्हाळी शिबिरांमध्ये सहभागी होणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी खोलीभाडे दर महिना रु. ३००/- आणि विद्युत जुल्क रु. १५०/- भरावे लागेल. अशा विद्यार्थ्यांना नियमित अर्ज भरून वसतिगृहाच्या सर्व अटी व नियमांचे पालन करून वसतिगृहात प्रवेश घेणे अनिवार्य राहिल.
५. विद्यार्थ्यांनी कुठलेही जुल्क फक्त विद्यापीठाच्या रोकड खिडकी (Cash Counter) वर भरून त्यासाठी नियमित पावती घ्यावी.
६. सत्राच्या शेवटी विद्यार्थ्यांनी वसतिगृह सोडण्याच्या आधी विद्यार्थ्यांच्या नावाने निघालेले तुटफुट जुल्क वजा करून उरलेली वसतिगृह सुरक्षा जुल्काची जमा रक्कम विद्यार्थ्यांस परत करण्यात येईल.
७. ज्या विषयाच्या शिक्षणासाठी विद्यार्थ्यांनी वसतिगृहात प्रवेश घेतला असेल त्या विषयाच्या वार्षिक परीक्षेनंतर विद्यार्थ्यांनी तीन दिवसाचे आत वसतिगृह खाली करणे अनिवार्य राहिल. जे विद्यार्थी तीन दिवसाचे पुढे वसतिगृहात राहतील त्यांना अतिथी जुल्क रु. ५०/- प्रतिदिन प्रतिव्यक्ती भरावे लागेल.
८. शैक्षणिक सत्राच्या मध्ये आलेल्या लघु किंवा दीर्घ मुदतीच्या सुट्यांमध्ये विद्यार्थ्यांना वसतिगृहात राहता येणार नाही, परंतु एखाद्या विशिष्ट परिस्थितीत जर विद्यार्थी वसतिगृहात राहू इच्छित असेल तर वसतिगृह प्रमुखांना विद्यार्थ्यांच्या परिस्थितीची पडताळणी करून विद्यार्थ्यांना वसतिगृहात राहण्याची परवानगी देता येईल परंतु विद्यार्थ्यांस निवासाचे कारण सबळ पुराव्यासह सादर करावे लागेल.
९. लघु व दीर्घ मुदतीच्या सुट्यांमध्ये विद्यापीठ किंवा वसतिगृहाच्या कामासाठी आवश्यक असल्यास विद्यार्थ्यांना खोल्या रिकाम्या करून वसतिगृह प्रमुखांच्या ताब्यात द्याव्या लागतील.
१०. प्रवेशाच्या वेळी प्रत्येक विद्यार्थ्याला प्रतिज्ञापत्रावर सही करावी लागेल की तो/ती विद्यापीठाचे कुलगुरू आणि इतर अधिकारी व समितीचे सभासद ह्यांनी शिस्तीसंबंधी तयार केलेल्या सर्व नियमांचा आदर राखून सर्व नियमांचे पालन करीन. तसेच विद्यापीठाचे कुलगुरू व त्यांचे वतीने वसतिगृह समिती व वसतिगृह प्रमुखांनी तयार केलेले सर्व नियम समजून घेवून त्यांचे यथोचित पालन करीन व वसतिगृहात भरावयाचे सर्व जुल्क वेळोवेळी भरीन आणि वसतिगृह माहिती पुस्तिकेतील सर्व नियमांचे पालन करीन.
११. जर एखाद्या विद्यार्थ्याचा प्रवेश तो शिकत असलेल्या विभाग प्रमुखांनी/प्राचार्यांनी/निदेशकांनी रद्द केला असेल तर त्या विद्यार्थ्यांचा वसतिगृहातील प्रवेश आपोआप रद्द होईल.

१२. आरक्षणा विषयक टक्केवारी :

वसतिगृहात खालील प्रमाणे आरक्षण देण्यात येते :

अ. क्र.	वर्ग	टक्केवारी
१.	अ. जा. व नवबौद्ध	१३
२.	अनुसूचित जमाती	७
३.	वि. जा. (अ)	३
४.	भटक्या जमाती (ब)	२.५
५.	भटक्या जमाती (क)	३.५

६.	भटक्या जमाती (ड)	२
७.	इतर मागासवर्ग	१९
	एकुणः	५०

फर्निचर :

- प्रत्येक विद्यार्थ्याला खोलीमध्ये १ जागे सोबत प्रत्येकी १ लाकडी टेबल, लाकडी खुर्ची, लहान लाकडी पुस्तक फडताळ आणि लोखंडी पलंग देण्यात येईल. आवश्यकता असल्यास विद्यार्थ्यांना खोलीतील कपाटे विभागून वापरावी लागतील. खोलीतील निवासी सर्व विद्यार्थी त्या खोलीमधील सामानाच्या सुरक्षेसाठी जबाबदार राहतील. खोलीतील सामानाची चोरी किंवा तूटफूट, विद्युत तारांची नासधूस, पंखे किंवा बटन, रेग्युलेटर इ. ची नासधूस, खोलीचे दरवाजे, खिडक्या, स्नानगृहे किंवा सार्वजनिक वापराच्या ठिकाणच्या सामानाची चोरी वा नासधूस, इमारतीची हानी, तोडफोड इ. ची. नुकसान भरपाई, संबंधित विद्यार्थी किंवा त्या खोलीतील किंवा इमारतीमधील सर्व विद्यार्थी किंवा वसतिगृहातील सर्व निवासी विद्यार्थ्यांकडून सरासरी तूटफूट गुल्काच्या स्वरूपात वसूल करण्यात येईल.
- वसतिगृहात राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी बाहेर जातांना आपल्या खोल्यांना स्वतःचे कुलूप लावून बंद करावे. वसतिगृहाच्या कार्यालयातून कुलूप दिले जाणार नाही.
- वसतिगृहात विद्यार्थ्यांना स्वतःच्या खोलीत लावण्यासाठी विद्युत बल्ब किंवा विद्युत ट्युबलाईट आणावे लागतील. वसतिगृहाच्या कार्यालयाद्वारा ह्या वस्तू दिल्या जात नाहीत.
- वसतिगृहातील खोल्या, व्हरांडे, स्नानगृहे, स्वच्छतागृहे, सार्वजनिक ठिकाणे इ. ठिकाणच्या विद्युत तारांची दुरुस्ती आवश्यक असल्यास विद्यार्थ्यांनी वसतिगृहाच्या कार्यालयामध्ये लेखी तक्रार सादर करावी परंतु स्वतः कुठलीही दुरुस्ती करू नये.

भोजनगृह व्यवस्था :

- प्रत्येक विद्यार्थ्यास वसतिगृहात प्रवेशाच्या वेळी रु. २०००/- (किंवा आवश्यक असल्यास अधिक) वसतिगृह सुरक्षा गुल्क भरणे अनिवार्य आहे. आवश्यकता भासल्यास शैक्षणिक सत्राच्या शेवटच्या महिन्याचे भोजनशुल्क व तुटफुट गुल्क वा इतर वसुली वरील वसतिगृह सुरक्षा गुल्कामधून वजा करून उरलेली रक्कम विद्यार्थ्यास सत्र समाप्तीचे वेळी वापस करण्यात येईल. (वसतिगृह सुरक्षा गुल्क रक्कम दरवर्षी बदलत असते.)
- वसतिगृहात निवासी प्रत्येक विद्यार्थ्याने भोजनगृहातच भोजन घेणे अनिवार्य आहे. व भोजनशुल्क दर महिन्याच्या १० तारखेच्या आंत भोजनगृह कंत्राटदाराकडे जमा करणे आवश्यक आहे, अन्यथा रु. ५/- प्रमाणे दंड आकारण्यात येईल.
- वसतिगृह प्रमुखांच्या परवानगी शिवाय विद्यार्थ्यास भोजनगृह बदलता येणार नाही.
- जे विद्यार्थी १० तारखेपर्यंत भोजनशुल्क भरणार नाहीत त्यांची यादी १० तारखेनंतर कंत्राटदाराने वसतिगृहाच्या कार्यालयात सादर केल्यानंतर दोन दिवसांच्यात विद्यार्थ्यांवर शिस्तभंगाची कारवाई करण्यात येईल. जोपर्यंत संपूर्ण रकमेचा भरणे केला जात नाही तोवर विद्यार्थी भोजनगृहात भोजन घेवू शकणार नाही.
- भोजनशुल्क प्रतिवर्षी शैक्षणिक सत्राच्या सुरुवातीला वसतिगृह सल्लागार समिती ठरवत असते व दरवर्षी ते बदलत असते.
- भोजनगृहातील भोजनाव्यतिरिक्त सर्व खरेदीसाठी विद्यार्थ्यांना त्वरित पैसे द्यावे लागतील.
- संध्याकाळचे जेवण सर्व विद्यार्थ्यांनी लवकर घ्यावे जेणेकरून भोजनगृहे रात्री ९.३० वा. बंद करता येतील.
- भोजनगृहातील भोजनाविषयी किंवा गुल्काविषयी वा इतर कुठलीही तत्सम तक्रार असल्यास विद्यार्थ्यांनी वसतिगृह प्रमुखांकडे लेखी स्वरूपात सादर करावी.
- वसतिगृहाच्या भोजनालयात नियमित प्रवेशित विद्यार्थ्यां व्यतिरिक्त कोणासही भोजनाची परवानगी देण्यात येणार नाही.

वसतिगृहातील इतर व्यवस्था :

- वसतिगृहातील निवासी विद्यार्थ्यांनी वाहनांसाठीच्या नियोजित ठिकाणी आपली वाहने सुरक्षित रित्या ठेवावी.

२. विद्यार्थ्यांनी आपल्या सर्व वस्तुंची काळजी स्वतः घ्यावी. वसतिगृहाचे वा विद्यापीठाचे अधिकारी कुठलेही वाहन चोरी गेल्यास, वाहनांची तोडफोड झाल्यास, किंवा विद्यार्थ्यांच्या इतर वस्तू वसतिगृहातून चोरी गेल्यास जबाबदार राहणार नाहीत.

अतिथीसाठी नियम :

१. एकेरी/दुहेरी वा कुठल्याही खोलीतील निवासासाठी अतिथी विद्यार्थ्यांना रु. ५०/- प्रतिव्यक्ती/प्रतिदिन अतिथी जुल्क भरावे लागेल. अतिथींना वसतिगृहात विद्यमान स्थितीत असलेल्या सोई फक्त पुरविल्या जातील. वेगळ्या सोई उपलब्ध करून देण्यात येणार नाहीत.
२. वसतिगृहातील निवासी विद्यार्थ्यांकडे वसतिगृह प्रमुखांच्या पूर्व परवानगीने व आगावू अतिथी जुल्क भरून अतिथींना तीन दिवस राहण्याची परवानगी देण्यात येईल. त्यासाठी विद्यार्थ्यांनी लेखी अर्ज सादर करून वसतिगृह प्रमुखांची पूर्व परवानगी घेणे आवश्यक आहे.
३. जे विद्यार्थी वसतिगृहाच्या पूर्व परवानगीशिवाय आपल्या खोल्यांमध्ये मित्रांना/अतिथींना ठेवतील त्यांच्यावर शिस्तभंगाची कारवाई करण्यात येईल आणि प्रत्येक गुन्ह्यांसाठी त्या महिन्याच्या १ तारखेपासून प्रतिदिन रु. ५०/- प्रतिव्यक्ती असा दंड निवासी विद्यार्थ्यांकडून वसूल करण्यात येईल. तसेच अतिथींकडून सुध्दा महिन्याच्या १ तारखेपासून संबंधित तारखेपर्यंत अतिथी जुल्क रु. ५०/- प्रमाणे वसूल करण्यात येईल व त्याच दिवशी अतिथीला वसतिगृह खाली करावे लागेल.
४. मुलांच्या वसतिगृहात स्त्रियांनी किंवा मुलींनी जाण्यास वा राहण्यास सक्त मनाई आहे.

शिस्तभंगाची कारवाई :

१. चारित्र्यासंबंधी अशोभनीय वा अवांछित कृत्य, गैरशिस्तपणा, नियमांची पायमल्ली, वरि ठांशी गैरवर्तणूक व अनावश्यक वादविवाद, वसतिगृहात वा वसतिगृहाच्या आवारात गैरकृत्यांसाठी सामाजिक अवांछित व्यक्तींना आणणे, वा अशा कृत्यास समर्थन देणे इ. साठी वसतिगृहातील विद्यार्थ्यांना वसतिगृहातून त्वरित काढून टाकले जाईल. तद्वतच अशा विद्यार्थ्यांना वसतिगृहाच्या आवारात व आसपास सुध्दा भटकण्याची परवानगी नाकारण्यात येईल.
२. जर वसतिगृहातील विद्यार्थी वसतिगृहातील इतर निवासी मित्रांना/विद्यार्थ्यांना अभ्यासाव्यतिरिक्तच्या कामासाठी आपल्या खोलीत आणत असेल किंवा खाजगी कामे करण्यास भाग पाडत असेल तर अशा विद्यार्थ्यांवर शिस्तभंगाची कारवाई करण्यात येईल व प्रत्येक वेळच्या गुन्ह्यासाठी निवासी विद्यार्थ्यास प्रतिव्यक्ती रु. ५०/- दंड आकारण्यात येईल आणि आवश्यकता भासल्यास वसतिगृहातून काढून सुध्दा टाकण्यात येईल.
३. जर वसतिगृहातील एखादा विद्यार्थी वा विद्यार्थ्यांचा गट त्यांच्यापेक्षा खालच्या वर्गातील वा इतर निवासी विद्यार्थ्यांना वसतिगृहाच्या खोलीत, वा वसतिगृहाच्या आवारात वा वसतिगृहाच्या बाहेरसुध्दा मानसिक त्रास वा तारीरिक त्रास देत असल्याचे निदर्शनास आले तर त्रास देणाऱ्या एका विद्यार्थ्यास किंवा विद्यार्थ्यांच्या पूर्ण गटास वसतिगृहातून काढून टाकण्यात येईल.
४. वसतिगृहात एकूण तांततेचे वातावरण राहावे आणि इतर निवासी विद्यार्थ्यांना त्रास होवू नये म्हणून व वसतिगृहातील अभ्यासाचे वातावरण टिकून राहावे म्हणून विद्यार्थ्यांनी गोंधळ, गडबड, आरडाओरड करू नये. सर्व विद्यार्थ्यांनी रात्री ९.३० वाजेनंतर आपल्या खोलीत असणे अनिवार्य आहे.
५. जे विद्यार्थी अनावश्यक गोंधळ करतील, नियमांचे पालन करणार नाहीत त्यांना प्रत्येक गुन्ह्यासाठी रु. ५०/- दंड आकारण्यात येईल.
६. वसतिगृहात तांतता, शिस्त, विद्यार्थ्यांचे एकोप्याने व खेळीमेळीने राहून वसतिगृहातील अभ्यासू वातावरण टिकवून ठेवण्यासाठी गोंधळ करणाऱ्या विद्यार्थ्यांकडून दंड वसूलीची कारवाई करून आवश्यक असल्यास सदर विद्यार्थ्यांना वसतिगृहातून काढून टाकण्याची कारवाई करण्यात येईल.
७. वसतिगृहात, वसतिगृहाच्या आवारात, खोल्यांमध्ये, स्नानगृहे किंवा स्वच्छतागृहांमध्ये मादक द्रव्यांचे प्राशन, मद्यप्राशन आणि धुम्रपानास सक्त मनाई आहे. जे विद्यार्थी अशा प्रकारच्या कारवाया करतांना आढळतील त्यांना वसतिगृहातून काढून टाकण्यात येईल.
८. जर एखादा विद्यार्थी विद्युत तारांची फेरफार करून खोलीमध्ये स्वतःची विद्युत उपकरणे वापरतांना आढळला किंवा सार्वजनिक ठिकाणच्या वापरासाठी लावलेल्या विद्युत उपकरणांची चोरी करतांना आढळला तर अशा विद्यार्थ्यांवर शिस्तभंगाची कारवाई करून त्याला वसतिगृहातून काढून टाकण्यात येईल.

९. विद्यार्थ्यांनी बाहेर जातांना खोलीतील पंखा व लाईट बंद करावे. खोल्यामधील पंखा व लाईट सुरु असल्याचे आढळल्यास प्रत्येक गुन्ह्यासाठी रु. ५०/- दंड आकारण्यात येईल.
१०. जर विद्यार्थ्याने खोटी प्रमाणपत्रे सादर करून किंवा खोटी माहिती सादर करून वसतिगृहात प्रवेश घेतल्याचे निदर्शनास आल्यास त्याला वसतिगृहातून त्वरित काढून टाकण्यात येईल व पुनःश्च कदापिही वसतिगृहात प्रवेश देण्यात येणार नाही.
११. वसतिगृहात सतत गैरहजर राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांना पुढील सत्रात वसतिगृहात प्रवेश देण्यात येणार नाही.
१२. जे विद्यार्थी सदैव आजारी राहत असतील त्यांना पुढील सत्रात वसतिगृहात प्रवेश देण्यात येणार नाही.

विद्यार्थिनींच्या (महिला/मुलींच्या) वसतिगृहासाठी विशेष नियम :

१. विद्यार्थिनींच्या वसतिगृहातील सर्व विद्यार्थिनींनी सायंकाळी ७.३० वाजेपर्यंत वापस येवून हजेरीसाठी उपस्थित राहणे आवश्यक आहे.
२. काही विशिष्ट कामानिमित्त महिन्यातून फक्त ४ वेळा ८ वाजेपर्यंत वसतिगृहात वापस येण्याची परवानगी राहिल.
३. वसतिगृहाच्या प्रवेश अर्जात नमूद स्थानिक पालकांकडे महिन्यातून फक्त एकदाच निवासासाठी जाण्याची परवानगी राहिल. स्थानिक पालकांनी प्रत्यक्ष वसतिगृहात येवून व विनंती अर्ज सादर करून वसतिगृह प्रमुखांच्या परवानगीनंतरच विद्यार्थिनीला सोबत घेवून जाता येईल.
४. वसतिगृहात विद्यार्थिनींना भेटायला येणाऱ्या व्यक्तींनी वसतिगृह प्रमुखांनी प्रमाणित केलेले भेटकार्ड भेटकक्षात सुरक्षाकर्मींना प्रत्येक वेळी दाखवणे आवश्यक आहे. हया नियमांचा भंग करणाऱ्यांना विद्यार्थिनींना भेटू देण्यात येणार नाही. तसेच भेटायला येणाऱ्या प्रत्येक व्यक्तीने वसतिगृहाच्या भेट रजिस्टरमध्ये नोंद करणे आवश्यक आहे.
५. वसतिगृहातील विद्यार्थिनींना आपल्या गावी महिन्यातून फक्त एकदाच वसतिगृह प्रमुखांच्या पूर्व परवानगीने जाता येईल व वसतिगृहात वापस येतांना आईचे किंवा वडीलांचे विद्यार्थिनी स्वग्रामी आल्याबद्दलचे पत्र वसतिगृह प्रमुखांना सादर करणे आवश्यक राहिल.
६. विद्यार्थिनींना आठवड्यातून एकदा त्यांच्या आईवडीलांचे दुरध्वनी देण्यात येतील.
७. वसतिगृहातील निवासी विद्यार्थिनींना येणारे दुरध्वनी वसतिगृह प्रमुख तपासून एकतील तसेच अनावश्यक दुरध्वनी विद्यार्थिनींना देण्यात येणार नाही.
८. वसतिगृहाबाहेरील विद्यार्थिनींच्या कुठल्याही गैरवर्तणूक वा चारित्र्यहीनता वा बेकायदेशीर वर्तणूकीबाबत वसतिगृह प्रमुख व विद्यापीठ जबाबदार राहणार नाही.
९. वसतिगृहातील नियमित प्रवेशित विद्यार्थिनींना हिवाळी सुट्यांमध्ये वसतिगृहात राहता येणार नाही. परंतु जर एखाद्या विद्यार्थिनीस विद्यापीठाच्या इतर कुठल्या कामासाठी, आपल्या विद्यापीठाच्या कामांसाठी, वसतिगृहात राहावयाचे असल्यास वसतिगृह प्रमुखांना लेखी विनंती अर्ज सादर करावा लागेल व सोबत वसतिगृहात निवासाचे कारण सुध्दा नमूद करावे लागेल. वसतिगृह प्रमुख फक्त आवश्यक त्या कारणासाठीच विद्यार्थिनीस बहिःशाल विद्यार्थ्यांप्रमाणे जुल्क आकारून निवासाची परवानगी देतील.
१०. ज्या विद्यार्थिनी ज्यांनी दिलेल्या विद्यापीठाच्या परीक्षेचे निकाल जाहीर होण्यापूर्वी पुढील वर्षीचे नियमित वर्गात सहभागी होण्यासाठी वसतिगृहात निवास करतील त्यांना त्यांच्या विभाग प्रमुखांचे पत्र वसतिगृहाच्या कार्यालयात सादर करावे लागेल अशा विद्यार्थिनींना बहिःशाल विद्यार्थ्यांप्रमाणे निवास जुल्क भरावे लागेल.
११. वसतिगृहात नियमित प्रवेशित विद्यार्थिनी हिवाळी सुट्या वा दिर्घ सुट्यांमध्ये विद्यापीठाव्यतिरिक्त इतर संस्थाद्वारा संचालित विद्यापीठाच्या वर्ग करण्यासाठी वसतिगृहात ठेवण्यात येणार नाही. ज्या विद्यार्थिनी वर नमूद प्रकारच्या कामासाठी वसतिगृहात राहतील त्यांना रु. ५०/- प्रमाणे अतिथी जुल्क भरावे लागेल.
१२. वसतिगृहातील निवासी विद्यार्थिनींना वसतिगृह प्रमुखांच्या पूर्व परवानगीशिवाय वसतिगृहातून गैरहजर राहण्यास वा बाहेरगांवी जाण्यास मनाई आहे.
१३. वसतिगृहातील निवासी विद्यार्थिनींनी सदैव पूर्ण व सोज्वळ पोशाख परिधान करणे आवश्यक आहे. आखूड किंवा तंग (घट्ट) कपडे घालून वसतिगृहात वावरण्यास, भोजनगृहात वा इतर ठिकाणी जाण्यास मनाई आहे.
१४. वसतिगृह प्रमुखांच्या परवानगीशिवाय विद्यार्थिनींनी वैयक्तिक संगणक ठेवण्यास मनाई आहे.
१५. विद्यार्थिनींनी वसतिगृहात वैयक्तिक दूरदर्शन संच किंवा गीत हवा यंत्र वापरण्यास मनाई आहे.
१६. विदेशी किंवा परराज्यातील विद्यार्थिनींनी सुध्दा वसतिगृहात पुर्ण व सोज्वळ पोशाख परिधान करणे अनिवार्य आहे.

१७. विदेशी किंवा परराज्यातील विद्यार्थीनींना वसतिगृहाचे सर्व नियम जसेच्या तसे लागू राहतील व इतर कुठलीही सवलत दिली जाणार नाही.
१८. विदेशी विद्यार्थीनींनी सुध्दा आपल्या खोल्यांमध्ये विद्युत उपकरणे व गॅस शेगडी वापरणे मनाई आहे.
१९. वसतिगृहातील निवासी विद्यार्थीनींच्या सुरक्षेसाठी विद्यापीठाने पूरेशी सुरक्षा व्यवस्था केलेली आहे. वसतिगृहाशी संबंध नसलेल्या परिचित वा अपरिचित व्यक्तींनी विद्यार्थीनींच्या खोल्यांमध्ये जाण्यास सक्त मनाई आहे. अत्यंत आवश्यक असल्यास किंवा मुलगी आजारी असल्यास फक्त विद्यार्थीनींच्या आईस वसतिगृह प्रमुखांच्या परवानगीने विद्यार्थीनींच्या खोलीत जाता येईल. विद्यार्थीनींच्या मैत्रिणी किंवा स्त्रिया वा इतर कोणीही नातेवाईक, इत्यादींना खोल्यांमध्ये जाण्यास वा राहण्यास सक्त मनाई आहे.

वसतिगृहासंबंधी इतर सामान्य नियम :

१. कुठल्याही विद्यार्थ्यास वसतिगृहात प्रवेश देणे वा नाकारणे, सत्राच्या मध्ये विद्यार्थ्यांची खोली बदलणे किंवा कुठलेही कारण न देता विद्यार्थ्यास वसतिगृह रिकामे करावयास लावणे ह्यासंबंधीचे सर्व निर्णय व अधिकार वसतिगृह प्रमुखांच्या अधिन आहेत.
२. वसतिगृहातील प्रवेश हे वसतिगृहातील रिकाम्या जागा व विशिष्ट विषयांसाठी राखून ठेवलेल्या जागानुसार देण्यात येईल.
३. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाच्या विभागामध्ये शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना सलग व फक्त एकदाच पाच शैक्षणिक वर्षासाठी राहता येईल. परंतु पदव्युत्तर औषधशास्त्र, पदव्युत्तर तंत्रशास्त्र, व संशोधक विद्यार्थ्यांसाठी ही मर्यादा फक्त एका शैक्षणिक सत्रासाठी वसतिगृह प्रमुखांना आवश्यक वाटल्यास शिथिल करता येईल.
४. विद्यार्थ्यांना फक्त एकाच विषयाच्या पदवी शिक्षणासाठी किंवा पदव्युत्तर शिक्षणासाठी वसतिगृहात राहता येईल.
५. नापास झालेले परंतु वरपास देवून पुढील वर्गात प्रवेशित विद्यार्थ्यांना वसतिगृहात रिकाम्या जागा असल्यास प्रवेश देण्यात येतील. पुर्ण नापास विद्यार्थ्यांना वसतिगृहात प्रवेश देण्यात येत नाहीत.
६. वसतिगृहातील माजी विद्यार्थ्यांना आगामी सत्रात वसतिगृहातील जागांवर हक्क सांगता येणार नाही.
७. सरकारी किंवा गैरसरकारी सेवेत असणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शिक्षण घेण्यासाठी सुटी मान्यतेचे पत्र सादर केल्याशिवाय त्यांना वसतिगृहात प्रवेश देण्यात येणार नाही.
८. आचार्य पदवीनंतर संशोधन करणारे शास्त्रज्ञ किंवा शैक्षणिक गुणवत्ता वाढीसाठी संशोधन करणारे शिक्षक संशोधक यांना वसतिगृहात प्रवेश मिळणार नाही.
९. पुर्णकालीन संशोधक विद्यार्थी वा शिष्यवृत्तीधारक संशोधक विद्यार्थ्यांनी त्यांनी त्यांच्या आचार्य पदवीसंबंधीचे विद्यापीठाचे नोंदणीपत्र वसतिगृहात सादर केल्याशिवाय प्रवेश देण्यात येणार नाहीत. तसेच संशोधन प्रकल्पात काम करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना जागा उपलब्धतेनुसार प्रवेश देण्यात येईल.
१०. विद्यार्थ्यांनी आपल्या खोल्यामध्ये मौल्यवान वस्तू किंवा मोठी रक्कम ठेवू नये, अशा वस्तू वा रक्कम चोरीला गेल्यास वसतिगृहाचे अधिकारी जबाबदार राहणार नाहीत.
११. वसतिगृह प्रमुखांच्या पुर्व परवानगीशिवाय वसतिगृहात कुणीही विद्यार्थ्यास वैयक्तिक पातळीवर स्वतःचे काम करण्यासाठी सेवक ठेवता येणार नाहीत.
१२. वसतिगृहात पाळीव प्राणी किंवा पक्षी ठेवण्यास सक्त मनाई आहे.
१३. पेट्रोल किंवा रॉकेलसारखे ज्वालाग्राही पदार्थ किंवा फटाके किंवा पेट घेणाऱ्या इतर तत्सम ज्वालाग्राही वस्तू विद्यार्थ्यांनी खोलीत ठेवण्यास सक्त मनाई आहे.
१४. वैयक्तिक मनोरंजनासाठी वापरले जाणारे लहान रेडिओ किंवा ट्रान्झिस्टर यांचा आवाज विद्यार्थ्यांनी अत्यंत लहान ठेवणे आवश्यक आहे. जेणेकरून इतरांना त्याचा त्रास होणार नाही.
१५. विद्यार्थ्यांनी बाहेरील पदार्थ खावू नयेत किंवा बाहेरील पदार्थ वसतिगृहात आणून खावू नयेत. विद्यार्थ्यांनी आपल्या प्रकृति स्वास्थ्या संबंधी सर्वतोपरी काळजी घ्यावी.
१६. बाहेर जातांना स्वतः खोली बंद करावी व इतर कोणाकडेही कुलुपाची किल्ली ठेवू नये.
१७. विद्यार्थ्यांनी वसतिगृहात पाण्याचा अनावश्यक वापर टाळवा व वसतिगृहाचे आवार, व्हरांडे, खोल्या, स्नानगृहे, स्वच्छतागृहे, पायऱ्या इ. स्वच्छ ठेवण्यास सहकार्य करावे.

१८. विद्यार्थ्यांनी किंवा अतिथींनी वसतिगृहात कुठेही पान, तंबाखू खावून थुंकू नये. दोषी विद्यार्थ्यांवर प्रती गुन्ह्यासाठी रू ५०/-दंड आकारण्यात येईल.
१९. जर विद्यार्थी आजारी पडला तर त्वरीत वसतिगृह प्रमुखांना कळविण्यात यावे.
२०. जे विद्यार्थी वसतिगृहात प्रवेश घेवू इच्छितात, परंतु मधुमेह किंवा सिकलसेल ॲनिमियाने पिडीत आहेत, त्यांनी इलाज करणाऱ्या वैद्यकीय अधिकाऱ्याचे, रोगाच्या अवस्थेसंबंधी मूळ प्रमाणपत्र व रक्ताच्या तपासणीचा मूळ अहवाल प्रवेश अर्जासोबत सादर करणे अनिवार्य आहे. आवश्यकता वाटल्यास वसतिगृह प्रमुख रोगाची अवस्था जाणून घेण्यासाठी सरकारी किंवा जवळच्या गैरसरकारी प्रयोगशाळेत पुनःश्च तपासणी करून घेवून रक्ताचा फेरतपासणी अहवाल सादर करण्यास सांगू शकतील, अशा परिस्थितीत रक्त तपासणीचा खर्च विद्यार्थ्यांस करावा लागेल. मधुमेह किंवा सिकलसेल ॲनिमियाने पिडीत आणि एपीलेप्सी/एड्स/हेपेटायटिस बी/क्षयरोग/हृदयरोग/मानसिक रोग/संसर्गजन्य रोग असलेले विद्यार्थी स्वतःच्या जबाबदारीवर वसतिगृहात प्रवेश घेतील व स्वतःच्या औषधोपचाराचा खर्च स्वतः करतील. अशा विद्यार्थ्यांच्या बाबतीत वसतिगृहात खोलीमध्ये वा आवारात किंवा वसतिगृहाच्या बाहेर प्रकृती स्वास्था संबंधात कुठलीही अप्रिय घटना घडली तर वसतिगृहाचे अधिकारी वा विद्यापीठ दुरावधानाने सुध्दा जबाबदार राहणार नाहीत. वसतिगृहात प्रवेश घेतेवेळी संबंधित विद्यार्थ्यांनी, त्यांच्या आई-वडीलांनी व स्थानिक पालकांनी तशा आशयाचे प्रतिज्ञापत्र वसतिगृह प्रमुखांना सादर करणे अनिवार्य राहिल.
२१. विद्यार्थ्यांच्या स्वतःच्या कृत्यामुळे किंवा विद्यार्थ्यांच्या स्वतःच्या निष्काजीपणामुळे जर विद्यार्थ्यांचा त्यांच्या निवासाच्या खोलीत किंवा इमारतीत, वसतिगृहाच्या आवारात किंवा बाहेर अपघात झाला किंवा जिवितासंदर्भात अप्रिय घटना घडली तर वसतिगृहाचे अधिकारी किंवा विद्यापीठ जबाबदार राहणार नाहीत.
२२. विद्यार्थ्यांनी वसतिगृहात वा बाहेर केलेली खरेदी वा आर्थिक व्यवहाराबाबत वसतिगृहाचे अधिकारी वा विद्यापीठ जबाबदार राहणार नाहीत.
२३. जर एखाद्या विद्यार्थ्याने त्याच्याकडून वसूल करावयाचे शुल्क भरण्यास टाळाटाळ केल्यास वसतिगृह प्रमुखास विद्यार्थ्यांचे सामान ठेवून घेण्याचा अधिकार राहिल. जर पुरेशा कालावधीनंतर पुढील सत्र सुरुवातीपर्यंत विद्यार्थ्यांनी रकमेचा भरणा केला नाही तर विद्यार्थ्यांचे सामान विकून वसतिगृह प्रमुख रकमेचा भरणा करून घेतील.
२४. विद्यार्थ्यांनी वसतिगृह सोडल्यानंतर खोल्यांमधील सामान तपासणीमध्ये जर तुटफूट आढळली तर सदर सामान दुरुस्तीचा खर्च विद्यार्थ्यांकडून वसूल होईपर्यंत विद्यार्थ्यांचा निकाल रोखून ठेवण्याचा अधिकार वसतिगृह प्रमुखांना राहिल.
२५. वसतिगृहात निवासी विद्यार्थ्यांनी पासकीय नियमाप्रमाणे कोवीड-१९ च्या लसीच्या दोन्ही मात्रा व वर्धक मात्रा (Booster dose) घेणे आवश्यक आहे.
२६. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाच्या वसतिगृह प्रवेश पुस्तिकेतील नियमांचे पुनर्निरीक्षण करण्याचा, नवीन नियम टाकण्याचा किंवा कुठलाही नियम वगळण्याचा अधिकार, कुठलीही पुर्वसूचना न देता विद्यापीठाने राखून ठेवला आहे.

टिप :

१. वसतिगृहातील प्रवेश नियम विद्यार्थी व विद्यार्थीनींसाठी समान तत्वावर लागू आहेत. परंतु काही नियम विद्यार्थीनींसाठी वेगळे दिलेले आहेत.
२. विद्यार्थीनी, महिला, स्त्रिया व मुली हे शब्द समानार्थी आहेत.

कुलसचिव
राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ